

7. WAT KUNNEN DE WERKNEMERSVERTEGENWOORDIGERS DOEN?

Ook de vakbondsvertegenwoordigers moeten hun rol spelen, vooral in het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk (CPBW), door na te gaan of de arbeidsgeneesheer op de hoogte is van de producten die het bedrijf vervoert. De arbeidsgeneesheer moet de risico's en de vergiftigingssymptomen ervan kennen. De risicoanalyse moet betrekking hebben op de gevaarlijke producten. Het CPBW moet over de aanwezigheid ervan ingelicht worden en de te nemen preventiemaatregelen bespreken.

Is er geen CPBW, dan moet de vakbondsafvaardiging die taak op zich nemen en anders kunnen ook de werknemers zelf voorstellen doen aan de werkgever, die er rekening mee moet houden.

8. WAT MOET DE ARBEIDSGENEESHEER DOEN?

Ook de arbeidsgeneesheer heeft een opdracht bij het analyseren van de risico's bij het opmaken van een globaal preventieplan in de onderneming. Maar zelden of nooit wordt het verband gelegd tussen de symptomen en de vergiftiging. Het oorzakelijk verband tussen een symptoom en een product is immers niet altijd zo duidelijk.

Bepaalde producten hebben een vertraagde uitwerking en sommige producten worden via de huid opgenomen. Het is dus van groot belang dat de arbeidsgeneesheer een degelijke kennis van de "behandelde" producten heeft (cf. punt 6).

9. WAT MOET DE PREVENTIE-ADVISEUR DOEN?

De preventieadviseur heeft een adviserende opdracht. Hij moet optreden als tussenpersoon tussen de werknemers en de arbeidsgeneesheer of toxicoloog/arbeidshygiënist, om de werkgever met raad en daad bij te staan bij het nemen van de nodige maatregelen. In ondernemingen die containers in ontvangst nemen, kan hij met een sonde de inhoud van de containers meten, vooral eer die geopend mogen worden.

10. WAT MOETEN DE INSPECTIES, BELAST MET DE CONTROLE OP HET WELZIJN OP HET WERK, DOEN?

De arbeidsinspectie (die nu controle op het welzijn op het werk genoemd wordt) moet op eigen initiatief optreden - bijvoorbeeld in de havens - om erop toe te zien dat de regelgeving (labels, verluchting containers...) geëerbiedigd wordt. Het probleem is dat het aantal beschikbare inspecteurs afneemt, vooral in vergelijking met het stijgend aantal containers. Bij eventuele problemen moet je daarom niet aarzelen de inspectie in te schakelen, die dan moet optreden.

GIFTIGE GASSEN IN CONTAINERS

1. WAAROVER GAAT HET?

Wettelijk gezien moeten containers die behandeld werden ("begast") met giftige producten, aangegeven worden in de begeleidende documenten en degelijk "gelabeld" worden. Een waarschuwingsteken (in een gepaste taal - volgens de verzender! - en conform met het Europees akkoord over het internationaal vervoer van gevaarlijke goederen over de weg - ADR §5.5.2.) moet aangebracht zijn op een plaats die duidelijk zichtbaar is voor de mensen die de container moeten openmaken.

Op deze manier zijn de werknemers - dokwerkers, douaniers, chauffeurs - verwittigd en kunnen preventiemaatregelen toegepast worden vóór de container geopend wordt, om de goederen te controleren, te lossen of over te laden:

- ontgassing door een gespecialiseerd bedrijf, op een daartoe bestemde plaats
- recuperatie van de giftige gassen of op zijn minst identificatie van het gas en meting van het gehalte
- openen en verluchten van de container en daarna een nieuwe meting uitvoeren
- en tot slot toegang verlenen als alle gevaar geweken is.

Het probleem is dat veel landen, vooral uit Zuidoost-Azië, de informatievoorschriften niet altijd respecteren.

Jaarlijks worden miljoenen containers uit de hele wereld in onze havens aangevoerd zonder enig waarschuwinglabel.

Van de containers die van buiten Europa komen, bevat één op vijf giftige gassen. Enerzijds gassen die speciaal gebruikt worden om ongedierte, insecten of schimmels te bestrijden, anderzijds giftige dampen die ontsnappen uit de vervoerde producten zelf of uit de verpakking ervan. 95% van die containers bevatten geen of onvoldoende aanwijzingen over de aanwezigheid van giftige gassen of dampen!

2. WELKE GEVAREN?

De gebruikte producten zijn gevaarlijke kanker- verwekkende en/of neurotoxische stoffen. De besmetting kan onomkeerbaar en cumulatief zijn (herhaalde blootstelling, zelfs aan kleine dosissen, overschrijdt op een bepaald ogenblik een tolerantiedrempel en kan tot vergiftiging leiden). De klachten of symptomen uiten zich dikwijls pas na (herhaalde) blootstelling. Een container openen zonder voorzorgsmaatregelen kan gevaarlijk en zelfs dodelijk zijn!

Weinig mensen weten welke de gevaren het inademen van deze giftige gassen inhoudt:

- in de minst ernstige gevallen: huiduitslag, een loopneus, irritatie van de luchtwegen, duizeligheid en hoofdpijn
- in de ergste gevallen, afhankelijk van de graad of de frequentie van blootstelling: onomkeerbare letsels van het centrale en perifere zenuwstelsel (geheugenverlies, verlamming van armen en benen), kanker, en in extreme gevallen zelfs de dood.

3. WELKE ZIJN DE SYMPTOMEN?

Heb je hoofdpijn, ben je soms duizelig of buiten adem? Dit kan een signaal zijn, maar vaak wijdt men die verschijnselen aan meer algemene oorzaken. Symptomen die wijzen op een aantasting van het centrale of perifere zenuwstelsel, verwart men vaak met een verkoudheid, vermoeidheid, gebruik van tabak, hoge bloeddruk, dronkenschap enz. Soms zie je vrachtwagenchauffeurs over de weg zigzaggen alsof ze dronken achter het stuur zitten, of uit hun cabine stappen alsof ze "flanelen" benen hebben.

Als je dit soort symptomen vertoont, zet je vrachtwagen dan aan de kant en consulteer onmiddellijk je dokter. Je kan je arts trouwens vragen contact op te nemen met de arbeidsgeneesheer. En vertel hen dat het misschien te maken heeft met vervoerde of behandelde producten!

4. WIE MOET OPLETTEN?

Alle werknemers die containers moeten openen en vervoeren moeten opletten. Het grootste gevaar lopen havenarbeiders en chauffeurs die containers vervoeren en lossen, maar ook werknemers die containers en de inhoud ervan in ontvangst moeten nemen.

5. HOE KAN JE EEN VERDACHTE CONTAINER HERKENNEN?

Wees op je hoede als je bij een container poeder of korrels, dode insecten, ratten of een vreemde geur aantreft! Maar denk eraan: sommige heel toxische producten zijn reukloos, zoals methylbromide.

Ook verzegelde containerdeuren en dichtgekleefde verluchtingsgaten wijzen op verdachte containers.

6. WAT DOEN ALS JE EEN VERDACHTE CONTAINER AANTREFT?

De grootste voorzichtigheid is geboden als je een container opent waarvan je niet weet wat erin zit. Zijn er geen labels aangebracht, dan moet je vooral niet zomaar een container openen en betreden. Signaleer het en probeer te weten wat er in de container zit.

Meubels (afkomstig van Vietnam of China) worden vaak behandeld of vervaardigd met producten die zelf giftige dampen afgeven: vernis, lijm, benzeen en toluen, enz. Het kan ook gaan om schoenen, bedrukt karton, houten paletten... die zelfs na ontgassing doordrenkt blijven en met vertraging giftige dampen blijven afgeven. Ook matrassen blijven lange tijd deze gassen vasthouden (en kunnen dus gedurende maanden de gebruikers vergiftigen!).

Als je zelf een container moet openen, ga dan opzij staan om de deuren te openen en laat voldoende lang (uren) verluchten vooraleer de container te betreden. Eenvoudige maatregelen die erg efficiënt zijn. Werk vooral niet alleen en waarschuw je collega's.